

ישיבת מיר
YESHIVAS MIR
YERUSHALAYIM

פרשת כי תבוא
אלול תשפ"ו

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	18:32	19:45
בני ברק	18:50	19:47
ציריך	19:54	21:05
וינה	19:29	20:54
אנטוורפן	20:19	21:28
פריז	20:12	21:29
לונדון	19:42	20:43

דבר הישיבה

סגולה נפלאה – להיטיב עם הבריות

שח מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, אילו הבריות היו מבינים את חומר העניין של בין אדם לחברו, הרי שהיו מתנהגים אחרת לגמרי והחיים של כולנו היו הרבה יותר טובים. אדם שמיטיב עם הברואים זוכה שגם הקב"ה מיטיב עמו, והוא רואה שפע רב של סייעתא דשמיא בכל עניינו. לכן, זו סגולה נפלאה לכל מי שטרוד בזיווג, בפרנסתו ובשאר מכאוביו – פשוט להיטיב עם הבריות.

ואין הדברים אמורים רק במעשים גדולים ויוצאי דופן, אלא אפילו במעשים פשוטי ערך כמו הארת פנים לזולת, שעליה אמר רבי יוחנן (כתובות קיא, ב) "טוב המלכין שניינים לחבירו יותר ממשקהו חלב".

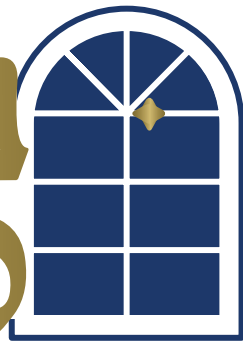
אנחנו נוהגים תמיד לספר את מה שהיה המשגיח רבי חיים זאב פינקל זצ"ל "יאצ" ח"י אלול] תובע מן הבחורים. הוא היה אומר שלא ייתכן שבחור עולה ויורד כמה פעמים ביום במדרגות בית המדרש, ומבלי שהוא מברך את חברו בברכת 'בוקר טוב' או מתעניין בשלומו.

אגלה לכם סוד, שמתי לב שלפעמים פי מתעקם במקצת מחמת מחלתו. פעם אחת נכנס לחדר ילד קטן שכנראה הבחין בכך והתחיל לפחד, ומטעם זה אני מנסה בכל כוחי לגרום לעיוות הזה להיראות כמו חיוך. ממש רואים זאת בצורה מוחשית, חיוך או עיוות הפה הם אמנם הבדל דק, אך זהו כל ההבדל בין לקרב בן אדם או לרחק אותו.

הנה הפשטותם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובזה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה!

(מסן המשגיח הגאון רבי ירחם ליטוביץ
זצוק"ל סמיר)

בית מדרש

גליון שבועי לתלמיד, בוגרי וידידי ישיבת מיר | כי תבוא 641

מתורת רבותינו

על מכיר הטובה להרגיש שהטובה נעשתה עמו עצמו

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לד' אלוהיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ד' לאבותינו לתת לנו (כו, ג).

וכי בהכרח שהוא עצמו בא אל ארץ ישראל והלא וידוי זה נאמר על ידי כל מביאי הביכורים?

ביאר הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לווינשטיין זצ"ל, על פי מ"ש התרגום ירושלמי "ותימרן ליה אודינן ושבחינן יומא הדין ארום 'עלינן' לארעא" נקט לשון רבים ולא תרגם ארי 'עליתי' בלשון יחיד כפי שנתרגם האונקלוס, נמצא שבאמירה זו של "כי באתי" הוא אינו מציין את בואו, אלא את ביאת עם ישראל לארץ ישראל ומאחר שהוא מביע את רגשי הכרת הטובה הוא חי את הדברים כאילו היה הוא עצמו מביא הארץ.

על פי דבריו ניתן להבין גם את תחילת דבריו בהם הוא אומר "הגדתי היום לד' אלקיך..." וצריך להבין הרי

ההכרה בהתחדשות תמידית

היום הזה נהיית לעם (כו, טז).

בכל ספר דברים, ספר 'משנה תורה', היה מרן המשגיח הגה"צ רבי ירחם ליוואוויץ זצ"ל משגן באזני בני הישיבה, חוזרת התורה ומזהירה אותנו חוזר ושנו על ענין זה (לעיל ו, ו) "אשר אנכי מצוה היום", לא יהיו בעיניך כדיוטגמא ישנה, אלא כחדשה (ש"ע או"ח ס"א, ב) ולהלן, בכל יום יהיו בעיניך כאילו היום קבלתם, שלא תהיה שום התיישנות, וכן (ו, ז) "ושננתם לבניך", שיהיו מחודדים בפיך.

משה רבינו מזהיר ללמוד תמיד מחדש את מתן תורה וכל אשר ראו עיניהם, ומפרש הטעם (ד, י) "כי השם עשה המעמד ההוא למען" אשר ילמדו ליראה אותי כל הימים". והלא משה רבינו מזהיר זאת את מקבלי התורה עצמם, שראו את קבלת התורה בחוש, ומה שייך לומר להם שילמדו זאת בתדירות, כאשר הם ראו בחוש את קבלת התורה?

זהו הלימוד, גם את דור דעה של דור המדבר צריכים להזהיר, כי בשכל אסור שיהיה מושג של "ישן", ה'מתן

מטרת התוכחה ומידת הדין להשיב את ישראל בתשובה

יכב ד' בשחין רע על הברכים ועל השוקים אשר לא תוכל להרפא (כה, לה).

"כי בהיות השחין שם קשה לסור: "אשר לא תוכל להירפא בעבור היותם מחוץ לגוף" (אבן עזרא)

בשיעור החומש שהיה מרן המשגיח הגה"צ רבי ירחם ליוואוויץ זצ"ל מוסר בישיבה, ביאר שכוונת פסוק זה למחלה הידועה, שיש בה סוגים שונים

בשמות שונים, הוא היה חוזר ומדבר על כך בשיעורי החומש בביאור פסוקי התוכחה, להדגיש עד כמה רואים את התוכחה בחוש ובמצאות עד שכל אחד ואחד צריך להרגיש בזה בכל הבריאה שהיא מראה בחוש לאדם תוכחה זו. וסיפר שצויר חי לזה ראה

דבר הישיבה

מאידך, ישנם פעמים שאדם מוכרח לעשות מעשה שעלול להביא את חברו לידי צער, אך אז חובה עליו לעשות זאת בשיא הרגישות על מנת למעט את הפגיעה ככל הניתן. בדיוק השבוע ניגש אליי בחור להתייעץ עימי, הוא התחיל ללמוד בחברותא עם בחור אחר כדי לנסות אם הלימוד המשותף יעלה יפה, והגיע למסקנה שהם אינם מתאימים זה לזה. עם זאת, הוא חשש מאוד שחברו ייפגע מכך והסתפק כיצד עליו לנהוג והאם נכון להיפרד ממנו. התשובה היא שכאשר אדם עומד ותוהה כיצד לבצע את צעדיו, חזקה עליו שיעשה אותם ברגישות הנדרשת ובאופן שלא יפגע ברעהו. בדיוק בדברים הקטנים הללו ניכרות מידותיו של האדם.

(שיחות רבי נתן צבי)

מתורת רבותינו

המחלות שכן המחלות הן שלוחי הקב"ה וכמה שלוחים יש למקום, יסתכלו בבריאה ויראו בבירור שרואים בה מכל עבר את ענין שכן ועונש.

זהו סוד הברכות והקלות להבין שמציאות המחלות וכל הנסיונות הם תוצאות החטאים ודרכם סלולה להם למקומם המיועד והמדויק לתכלית שיזכור האדם תפקידו בעולמו. עד כדי כך שמצינו בחז"ל (בר"ר פח א) "מכל פשעי הצילני חרפת נבל אל תשימני" (תהלים לט. ט) "ר' חמא בר חנינא אמה לא היו ראויין אומות העולם שיהיו בהם דווים וסחופים חולים ומעונים ולמה יש בהם דווים וסחופים, אלא שלא יהיו מוֹנִין את ישראל ואומרים להם אומה של דווים וסחופים אתם על שם חרפת נבל אל תשימני.

מבואר שבעיקר הדבר המחלות והצרות הם מסוד הברכות וקלות, ולגוים שאין להם ברכות וקלות לא היה צריך להיות מחלות וצרות, ורק כדי שלא יאמרו שרק לישראל יש צרות הם מקבלים גם צרות.

(דעת תורה דברים - ח"ב עמ' מ"ד)

כשהזדמן לו פעם להימצא בבנין ששימש כמצודה ומבצר וראה אז בחוש איך שכמעט אי אפשר ממש לצאת משם, כאשר כל היציאות ממנה סתומים ואטומים באין כל מפלט.

זו היא מטרת התוכחה שאדם יראה ויבחין שהוא אפוף מסביב במידת הדין מכה מכאן ומכה מכאן כדבורים דועכו באין כל מנוס, הלא כשמזדמנים פעם לבית מרקחת ורואים שם את ריבוי הקופסאות והבקבוקים שממלאים את המדפים מזן אל זן בצפיפות, זה עצמו צריך לתת לאדם להבין שהבריאה מלאה בתלי תילים של מכות שסובבים את הנבראים מכל צד ועבר, ולמרות שכיום מתיימרים החוקרים להתרברב ולומר שעוד מעט כבר ימצאו פתרונות של רפואה לכל סוגי המחלות בעולם, שהרי באמת הצליחו למצוא בזמנינו תרופות למחלת הריאה והטיפול, הכולרה והקדחת, לכן הם בטוחים שינצחו כל המחלות, סכלים אלו עוורים הם ולא רואים שהמחלות לא נגרמות מקלקולים בגופו של האדם ולכן לא יועילו להם ההבראות שעושים למגר את

נסיון בלי אמונה - הקללה הגדולה

והיו חיך תלואים לך מנגד ופחדת לילה ויומם ולא תאמין בחיך (כת, סו).

המדבר "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה", לא רק שאין מצב זה מצב של קללה, אלא אדרבה זה מצב של קירבת השי"ת חיזוק תמידי ולימוד של דרכי השגחה פרטית של השי"ת.

(עם לבבי אשיחה - עמ' ר)

שנה אלא, היה אומר מרן רה"ש הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל הקללה אינה בעצם זה שלוקח מן השוק וסומך על הפלטה, אלא ב"לא תאמין בחיך". היינו החיסרון באמונה, הוא זה שגורם שהמצב זה יהיה בגדר קללה, אבל אדרבה מי שמאמין באמונה שלמה בהקב"ה וסומך עליו כמו שהאמינו בו דור

"חיך תלואים לך על הספק... ורבותינו דרשו (מנחות דף קג) "זה הלוקח תבואה מן השוק" ולא תאמין בחיך זה הסומך על הפלטה" (רש"י)

צריך להבין, איך אפשר לקרא למצב זה מצב קללה, הלא זה היה מצבו של דור המדבר במשך ארבעים

מבאר רבותינו

גיבור במלחמתה של תורה

והלכת בדרכיו (כת, ט).

באופן אישי בהתמדה מופלאה.

דוגמא אופיינית להנהגתו זו. כמה פעמים כשהגיע השעה שצריך היה ללכת למסור את השיעור הכללי בישיבה, היה חלש ברמת חולשה כזאת שהיה שוכב במיטה אין אונים. כאשר בדרך כלל מצבו היה, שאם כבר שכב במיטה, אות הוא שאין לו טיפת כח לרפואה, אילולי זאת היה יושב. כשראה בשעון שהגיע זמן השיעור, לא ויתר, נכון במציאות נראה שאינו מסוגל ללכת עד הישיבה ולמסור שיעור, אבל הוא אומר לבני הבית: "עד הדלת ניתן הרי ללכת", "אם כן, אלך עד הדלת. אם לא יהיה שייך, אחזור", כשעמד סוף סוף בדלת - אמה: "נכון אולי שיעור אין בכוחי, אבל ללכת לישיבה, אני יכול", והוא הלך לישיבה ואין צריך לספר שבסופו של דבר, לא רק שאמר את השיעור, אלא כשהגיע אל הסטנדר וראה את עשרות הצורבים הממתנינים לשמוע מפיו דברי אלקים חיים קיבל כוחות מחודשים, ניגש והחל לומר בעוז את השיעור, עד כדי כך, שאף אחד משומעיו לא יכול היה לחלום, באיזו חולשה נוראה היה לפני עשר דקות בלבד.

(לתתך עליון - ח"ה עמ' שיח)

רק כדי להבין איזה נתונים היו לו מבחינה רפואית, בימי השבעה הגיע לנחם יהודי נכבד, תלמיד חכם שחלה גם הוא באותה מחלה בה לקה ראש הישיבה, אותו יהודי סיפר, שמאז לקה במחלה, שלש שנים קודם לכן, אינו מצליח לפתוח אפילו דף גמרא ובקושי הוא הולך לבית הכנסת, הוסיף וסיפר שהוא מטפל אצל אותו רופא שראש הישיבה טיפל, והרופא אמר לו שיש לו את אותה מחלה, אמנם היא רק ברמה של עשרה אחוז ממה שראש הישיבה חולה ובכל זאת ראש הישיבה שחיך עצמו מצעירותו לא להיכנע, לא ליצר הרע, לא לעצלות, לא לבינוניות ושטחיות ולהשליט לגמרי את כוחו הרוחני על גופו הגשמי, כשהגיע לשעת מבחן, של התמודדות הנפש מול הגוף הראה לכל באי עולם מה רב כוחו וגבורתו של בשר ודם, לאילו דרגות גבורה נוראות רוחניות ניתן להגיע בעולם הזה.

הוא לא הביט על עצמו כאדם מוגבל, ככל שיכול היה, לא הסכים להכנע וכך גידל ורומם את ישיבת מיר להיות הישיבה הגדולה בעולם עם סניפים רבים ועשרות רבות של חבורות בכל מקצועות התורה בהם היה מעורב בעצמו ויחד עם זה המשיך להתעלות

"מה הוא חנון אף אתה חנון, מה הוא מבקר חולים אף אתה תבקר חולים מה הוא קובר מתים אף אתה תקבור מתים" (סוטה יד, א).

חידוש נוסף ותוספת מופלאה לדברי הגמרא מוצאים אנו בדברי הרמב"ם (פ"א מדעות ה"ו) "מה הוא גיבור אף אתה" שמכלל כל החובות שעלינו להתדמות אליו ית', כלולה חובה בלתי נתפסת, להתדמות לגבורתו יתברך, ואם ישנה תביעה כזו הרי שניתנו לאדם כוחות לזה שהרי בלי זה לא נתפס כלל איך שייך לתבוע מהאדם לנהוג מעין גבורה של מעלה, אלא שניתנו לאדם כוחות לזה.

דוגמא מופלאה לזה מצינו בדורינו בהנהגתו של מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי נתן צבי פינקל זצ"ל שבתקופת התמנותו לראשות הישיבה נחלה במחלה קשה מייסרת ומגבילה ובכל זאת דבק בדרכיו של הקב"ה, מה הוא גבור אף אתה, הוא פעל מה שקבוצת אנשים צעירים ונמרצים יחד לא יכלו לעשות, תופעה שגדולי הרופאים העידו שכמותה לא הכירו ולא שמעו, מעל ומעבר לכל טבע אנושי.

מרן המשגיח הגאון הצדיק רבי חיים זאב פינקל זצוק"ל

ה"י אלול תשכ"ה • ששים ואחת שנה לפטירתו

התקרבות לה' בימי אלול מתוך אימת הדין

**"לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא כי
קללת אלקים תלוי" (כי תצא כא, כג).**

דרשו חז"ל (סנהדרין מו, א) על פסוק זה, אמר רבי מאיר
בשעה שאדם מצטער, שכינה מה לשון אומרת, קלני מראשי
קלני מזרועי (כמו שהאדם שגיע ועייף אומר ראשי כבד עלי
וזרועי כבד עלי, רש"י). אם כן המקום מצטער על דמן של
רשעים שנשפך, קל וחומר על דמן של צדיקים.

מרן המשגיח הגה"צ **רבי חיים זאב פינקל** זצ"ל הפיק
מכאן לימוד נפלא, וכה כתב וביאר, בא וראה עד היכן
מגעת השתתפות השכינה בצערו של הרשע. שכל זמן
שנפשו של הרשע מתאבלת למראה בשרו התלוי בביזיון
על העץ, השכינה גם היא משתפת עצמה וקובלת, קלני
מראשי ראשי כבד עלי.

ולא רק ברשעים נאמר כך, אלא כן הוא הדבר בכל אחד
ואחד מישראל. עומדים אנו בימים אלו בחודש הרחמים
והסליחות, ובכל חודש אלול שוררת אווירה של פיוס
והתקרבות להקב"ה. וכמו שדרשו דורשי רשומות, אלול
נוטריקון **אני לדודי ודודי לי** (אבודרהם ומטה משה בשם
מדרש), עת דודים היא בין ישראל לאביהם שבשמים.

התקרבות זו הולכת ומתעצמת בעשרת ימי תשובה, כמאמר
הכתוב (ישעיה נה, ו) "דרש ה' בהמצאו קראהו בהיותו קרוב".
ופירשו חז"ל (ראש השנה דף יח, א) אגל עשרה ימים-שבין
ראש השנה ליום הכיפורים. בימים אלו קרוב הקב"ה ומצוי
לכל דורש, רוח של חסד וחנינה נושבת בימים הללו.

והשאלה נשאלת, והרי הימים ימי דין ומשפט המה, וכי
העת כזאת תכשר לחיבה והתקרבות יתירה.

אלא זהו טעמו של דבר ונימוקו, כי על כן בשעת המשפט
נשפט הקב"ה כביכול יחד עם נשפטי, על שום "עמו אנכי
בצרה" (תהלים צא, טו). וכעדות הכתוב (ישעיה סג, ט) "כל
צִרְתָּם לוֹ צָר". זוהי סיבת ההתקרבות הגדולה בחודש אלול
וּבְעֶשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה, שהרי הימים עת צרה וצער מאימת
הדין המה, והקב"ה כביכול משתתף עמונו בצרה ובדין.

(חסד חיים - מאמר ג')

הגר"ח פינקל נולד במיר שבבלארוס בכ"ד באדר תרס"ד. אביו היה מרן ראש הישיבה
הגרא"י פינקל זצ"ל, ואמו, הרבנית מלכה, הייתה בתו של מרא דאתרא וראש ישיבת
מיה, הגאון רבי אליהו ברוך קמאי זצ"ל. הוא נקרא על שם סבו החורג, הגאון רבי חיים
זאב יפה זצ"ל - רבה של שקוד, שהיה גם חותנו של רבי אליהו ברוך קמאי.

בהיותו ילד כבן תשע לקה בשיתוק ילדים, ומצבו הוגדר על ידי הרופאים כחסר סיכוי.
בצר לו, השקיע אביו, מרן הגרא"י, את כל חסכוניותו בהדפסת מהדורה מיוחדת של
הספר "קצות החושן" כסגולה לרפואתו. באורח פלא, הבן הבריא לחלוטין ושב לספסל
הלימודים.

כבר בנעורו ניכרו בו כישרונות נדירים. הוא למד בישיבת מיר אצל אביו וסבו עד שנת
תרפ"ב, ואז עבר ללמוד בבריסק אצל מרן הגרי"ז הלוי סולובייצ'יק זצ"ל.

בג' באב תרפ"ו עלה לארץ הקודש והשתקע בחברון, בסמוך לסבו ה"סבא מסלבודקה",
אותו זכה לשמש. ב"ט באדר ב' תרפ"ט נישא למרת לאה אייבשיץ, בתו החורגת של
הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל. תקופה קצרה לאחר מכן ניצל בנס מהפרעות
בחברון, עת שהה בביתו של ראש הישיבה הגאון רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל.
בעקבות המאורעות עזב את חברון והעתיק את מגוריו לירושלים.

בחודש מרחשוון תרצ"א הוקם בתל אביב בית מדרש גבוה לתורה בשם "היכל התלמוד",
ביוזמתו של הסבא מסלבודקה. הגר"ח נמנה עם ארבעת הרבנים שמונו לנהל את
הישיבה, תחילה כר"מ ובהמשך כראש הישיבה ומנהלה.

במקביל לעבודתו ב"היכל התלמוד", עמד הגר"ח בראש ישיבת "פליטת סופרים", מוסד
שיועד לנערים פליטים שעלו ארצה בתקופת מלחמת העולם השנייה. באותם ימים,
שלטון המנדט הבריטי הקשה מאוד על כניסת פליטים יהודים, ואילו שהצליחו להעפיל
נשלחו לא פעם לקיבוצים חילוניים, שם עמדו בפני סכנת שמד רוחני. מרן המשגיח פעל
ללא לאות כדי לאתר את תלמידי הישיבות ולמנוע את שליחתם לקיבוצים.

בשנת תשי"ד נקרא הגר"ח על ידי אביו, מרן הגרא"י, לחזור לישיבת מיר בירושלים
ולשמש בה כמשגיח ומנהל רוחני. בתפקיד זה כיהן עד יומו האחרון. לאורך השנים מסר
שיחות מוסר רבות, והיה כתובת נאמנה לעצה ולהדרכה עבור בני הישיבה.

רעייתו הראשונה, הרבנית לאה ע"ה, נפטרה בצעירותה בשנת תש"ו. לימים נשא לאישה
את הרבנית גיטל שמואלביץ ע"ה, אחותו של מרן ראש הישיבה שר התורה הגר"ח
שמואלביץ זצ"ל.

לצד עיסוקיו הרבים בהנהגת הישיבה והדרכת התלמידים, עמל הגר"ח בסתת, במשך
עשרות שנים, על ההדרת ספרי מדרש. הוא הכין מהדורות מתוקנות ומבוררות של
"מדרש משלי" ושל "ילקוט שמעוני". עבודתו זו התאפיינה בהיקף עצום ובדיוק מרבי,
שכלל העמדת נוסח מדויק, השוואות והקבלות לכל ספרי חז"ל והראשונים - מפעל
אדיר שביצע בגפו, ללא כל עזרה חיצונית.

הגר"ח זצ"ל היה "ערום ביראה" והשכיל להסתיר את בקיאותו העצומה במכמני
המדרש והאגדה. בעזרת פיקחותו וחריפותו השנונה, אותן לא ניתן היה להסתיה, הצליח
להסוות את שקידתו ועמלו העצום. הנהגות אלו של הצנע לכת היו מסורת משפחתית,
אותה ינק מסבו הגדול, ה"סבא מסלבודקה" זצ"ל.

אינך יכול להישאר במקום הזה, בא עמי לבית

לימים, סיפר הרה"ח רבי שלמה לורנץ זצ"ל על פועלו של המשגיח למען פליטי הישיבות: "הגענו לארץ באוניית מעפילים בלתי חוקית, ונתפסנו על ידי השלטונות האנגלים סמוך לחוף. לאחר שהייה במחנה המעצר בסרפנד, שוחררנו והועברנו לבית עולים בקצה רחוב העלייה בתל אביב.

"באולם הגדול של בית העולים נפרסו מזרני קש שעליהם שכבנו. בערב הראשון שלנו שם, בעודי מנמנם, שמעתי לפתע אדם עובר בין המזרנים ולוחש: 'אפשר א ישיבה מאן?' (אולי יש כאן בן ישיבה?).

"פקחתי את עיני וראיתי יהודי עטור זקן. 'אני בן ישיבה', ענית. הוא מיד הושיט לי ידו לשלום ושאל: 'היכן למדת?' כשהשבתי 'במיר', אמר לי: 'אני בנו של ראש הישיבה'. היה זה רבי חיים זאב פינקל, שאמר לי נחרצות: 'אינך יכול להישאר במקום הזה, בוא עמי לבית'.

"ארזתי את מעט חפציי והתלוויתי אליו. בביתו, שאל אותי אם ישנם עוד בני ישיבות בבית העולים, ומסרתי לו את שמות חבריי. בו במקום ישבנו עם רבי טוביה לסיצין ורבי יוסף פרבר ותכננו את הקמתה של ישיבת 'שארית הפליטה'. למחרת אספנו את כל בחורי הישיבה מבית העולים. תוך ימים ספורים נשכרו שתי דירות בפנימייה ברחוב שרעבי, הוקם מטבח והתחלנו ללמוד. באותם ימים הקיבוץ הדתי נחשב לאידיאל לנוכח קשיי הפרנסה, אך ברוך ה', כל אלו שלמדו בישיבה נשארו בני תורה, הם וצאצאיהם אחרים – וכל זה בזכותו".

"לדיין אסור לקחת שוחד – אבל להרגיע רוחות? הרי זו מטרתו של השוחד!..."

הגה"צ רבי חיים זאב פינקל זצוק"ל ניהן בחכמת

חיים נדירה ובגישה חינוכית ייחודית. באחת התקופות הקשות ביותר מבחינה כלכלית, התקשתה הישיבה לשלם לבחורים את המלגה החודשית. המתיחות הייתה רבה, וראשי החבורה הגיעו לביתו של המשגיח לשיחה טעונה.

לפתע, הוציא רבי חיים זאב מכיסו קופסת סיגריות יקרה – מצרך נדיר ויקר ערך באותם ימים – והניחה על השולחן. ברגע אחד התפוגג המתח, והשיחה התנהלה באווירה נינוחה. לאחר צאתם של הבחורים, שאל אחד הנוכחים: "האם זה לא נחשב לשוחד?". המשגיח ענה בחיך: "בוודאי שזה שוחד! אבל לאיזו מטרה נועד השוחד אם לא למקרים כאלו? לדיין אסור לקחת שוחד – אבל להרגיע רוחות? לשם כך בדיק נועד השוחד!..."

גאון במידות מופלאות

מידותיו הטובות היו לשם דבר אחד מתלמידיו החליט ללכת מדי שבוע לשמוע את שיחותיו של המשגיח מלומדה, הגה"צ רבי אבא גרוסברד זצ"ל. התלמיד חשש שמא הגר"ח יקפיד עליו, אך הופתע לגלות את המשגיח עצמו באחת השיחות של רבי אבא. הגר"ח קיבלו במאור פנים, וכדי להוציא מליבו כל חשש להקפדה, אף הוציא מכיסו סכום כסף ומסר לו כתשלום המלגה שעוכבה זמן רב.

שיחותיו של המשגיח בישיבה הותירו חותם עמוק על תלמידיו, שזוכרים בערגה את החיזוק הרוחני ואת עיצוב אישיותם לאורו. תרומתו הרוחנית לישיבת מיר הייתה מכרעת וליותר את הישיבה לכל אורך שנות קיומה.

בי"ח באלול תשכ"ה, כחודשיים בלבד לאחר פטירת אביו הגדול, נסתלק לבית עולמו והוא בן ס"א שנים בלבד. הוא נטמן בהר המנוחות בירושלים בחלקת רבני ישיבת מיר.

הנהגת חסידות במלעיגים עליו

הגה"צ רבי יוסף חיים זוננפלד מצטט מדברי מרן המשגיח שהיה חתן אשתו מזיוו"ש, בהא דכתב במסילת ישרים (פ"כ) דדבר שחייב ע"פ הדין אין לו לחוש מהמלעיגים, אבל מה שאינו כי אם ע"פ חסידות אם יעשה בפניהם הרי גורם מכשול לאחרים ע"י חסידותו, ולכן אז יותר חסידות שלא יביאם למכשול, ע"כ תו"ד.

וקשה ע"ז מדברי ארחות חיים להרא"ש דכתב, אל תניח דרך חסידות אף על פי שמלעיגים עליך, ע"כ.

תשובה על כך, נראה אם כבר נהג הרי עליו דבר זה כנדה, אבל לכתחילה ראוי להתנות שלא יהיה כנדה.

אמר חתן אשתו תחי' הרב מו"ה חיים זאב נ"י, כי יש חילוק בין מלעיגים שאינם חוששים ודרכם להלעיג להם לא יחוש, אבל באופן שתמימי דרך יבואו לדבר עליו בזה יעשה בסתר כדברי המסילת ישרים. והוא חילוק נכון.

(שו"ת שלמת חיים – עניינים שונים סימן קכב)

ולבקר בהיכלו

בצוותא חדא לקראת זמן אלול

אברכי הישיבה והבוגרים הקובעים עתים לתורה התכנסו לסדר הלימוד המיוחד של שבת מברכים.

במרכז המעמד נמסר שיעור מקיף ומעמיק בסוגיית הכשרות בקרנות הפנסיה וההשקעות.

ולא כהלואה. הגדרה זו משליכה ישירות על אחריות המפקדים ומייחסת אליהם את הפעולות הפיננסיות הנעשות בכספם. כמו כן הרחיב ופירט באריכות אודות כלל סוגי קרנות הפנסיה השונות ומרבני 'חוסכים כשר'. בדבריו עמד על ההגדרה הלמדנית של הכספים המושקעים בקרנות השונות והוכיח כי דינם כפיקדון ולא כהלואה. הגדרה זו משליכה ישירות על אחריות המפקדים ומייחסת אליהם את הפעולות הפיננסיות הנעשות בכספם. כמו כן הרחיב ופירט באריכות אודות כלל סוגי קרנות הפנסיה השונות.

המשתתפים יצאו מן הסדר בתחושת התרוממות רוח מיוחדת ובהכנה דרבה לקראת 'זמן אלול' הממשמש ובא מתוך ציפייה עזה למפגשים הבאים.

המדרש. המפגש החודשי מחייה את הקשר העמוק בין הישיבה לבין הבוגרים ומעניק להם כוחות מחודשים. קול התורה המהדהד בהיכל בעת הלימוד המשותף של האברכים והבוגרים יוצר אווירה מרוממת ומלכדת המזכירה לכל משתתף את ימיו בישיבה.

במהלך הלימוד בצוותא והעיון בעומק הסוגיות עלה הצורך המעשי לברר לעומק את סוגיית הכשרות בקרנות הפנסיה ובשאר אפיקי ההשקעות.

את השיעור המרכזי מסר הרה"ג ר' אליעזר לבנשטיין שליט"א מנו"נ בישיבה הקדושה ומרבני 'חוסכים כשר'. בדבריו עמד על ההגדרה הלמדנית של הכספים המושקעים בקרנות השונות והוכיח כי דינם כפיקדון

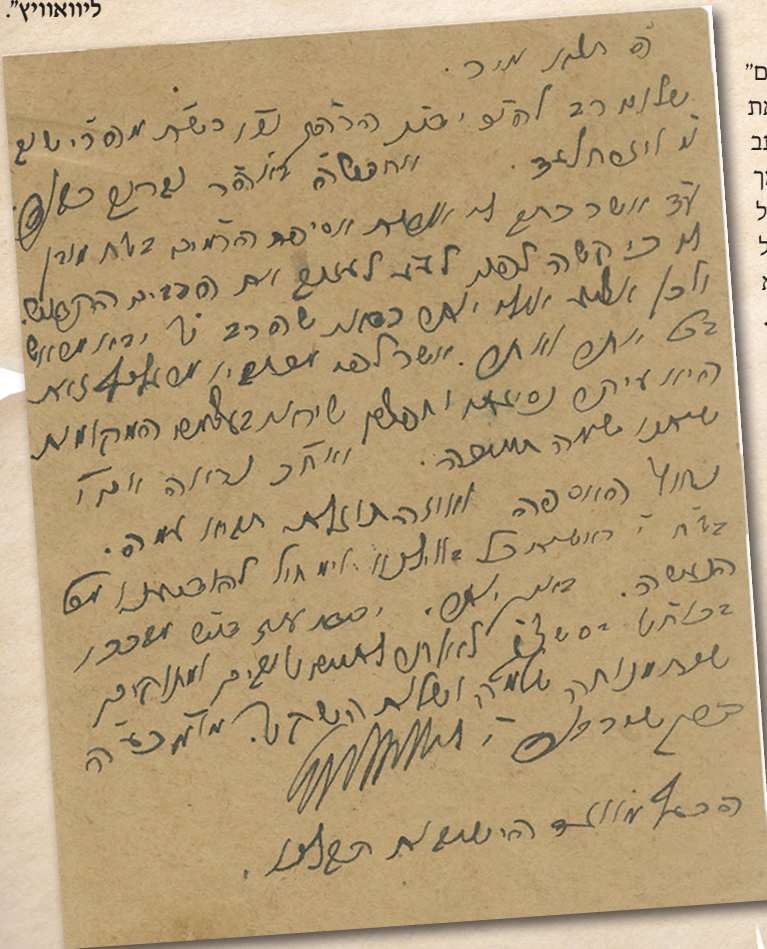
בשבת מברכים האחרונה כמידי חודש בחודשו התקיים סדר הלימוד המשותף והמיוחד המחבר בין אברכי הישיבה לבין בוגרי הישיבה הקובעים עתים לתורה. מסורת מבורכת זו של סדר הלימוד מתקיימת בקביעות ומהווה אבן שואבת לבוגרים רבים המבקשים להמשיך ולהתבשם מאווירת בית המדרש. המפגש החודשי מחייה את הקשר העמוק בין הישיבה לבין הבוגרים ומעניק להם כוחות מחודשים. קול התורה המהדהד בהיכל בעת הלימוד המשותף של האברכים והבוגרים יוצר אווירה מרוממת ומלכדת המזכירה לכל משתתף את ימיו בישיבה. מתקיימת בקביעות ומהווה אבן שואבת לבוגרים רבים המבקשים להמשיך ולהתבשם מאווירת בית

מכתב בפרסום ראשון הכרעה היסטורית בחודש אלול - מאה שנה למכתב הנדיר של המשגיח רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל

"...מחיצה עבה מבדלת בין עולם התורה לעולם אשר בחוץ... מחבר ספר זה בהיותו צעיר לימים רוח סערה הביאתו לתוך מחיצת האדם הגדול בענקים אדמו"ר מאור עינינו מחיה מתים במאמריו מן ר' ירוחם הלוי..."

ברכה נדירה לשנה החדשה

את מכתבו מסיים המשגיח בברכות חמות לשנה טובה המהדהדות בעוצמה גם מאה שנה לאחר כתיבתו: "יידו עוז דו"ש מברכו בכוח"ט בסשצ"ג לאלתר לחיים טובים ומתוקים שנת מנוחה שלמה ושלום השקט... י' ליוואויץ".

הקריאה מוויילנא אל ישיבת מיר

לפני כמאה שנה בדיוק בחודש אלול תרפ"ו נדרש מרן המשגיח הגאון הצדיק **רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל** להכרעה דרמטית בין שני תפקידים ציבוריים כבדי משקל. באותם ימים התמודדו ישיבות ליטא עם משבר כלכלי משמעותי ומנהל "ועד הישיבות" בוויילנא רבי יוסף שו"ב שיגר קריאה דחופה אל המשגיח. הוא ביקש ממנו לעזוב את מיר ולבוא להשתתף ב"אסיפת הרמ"ם" במטרה לסייע ולחזק את המגביות למען החזקת התורה.

דילמה מול "הרבים הקדוש"

המסמך ההיסטורי שפורסם בעקבות מכירתו בבית המכירות "קדם" חושף את תשובתו של המשגיח ואת הקושי העצום שלו לעזוב את הישיבה באותם ימים. כפי שניתן לראות בבירור בתצלום הסמוך, המכתב כולל 15 שורות בכתב ידו המקורי ובחתימתו של המשגיח. במסמך המצולם הוא מציע דרך חלופית לחיזוק המגביות ומנמק מדוע לא יוכל להגיע בעצמו. דבריו המשתקפים מבעד לכתב היד הישן מצביעים על עוצמת ההתרחשויות בישיבת מיר בימי הרחמים והסליחות כאשר הוא כותב "בטח מובן לו כי קשה לפני לע"ע לעזוב את הרבים הקדוש..."

התופעה של אלול בהיכל הישיבה

המילים "הרבים הקדוש" תיארו מציאות היסטורית ייחודית שחזרה על עצמה מדי שנה. במהלך חודש אלול עזבו בוגרים רבים מרחבי תבל את עסקיהם ומשפחותיהם והתקבצו בישיבת מיר כדי לעסוק בתורה ובמוסר לקראת הימים הנוראים. מרן המשגיח ניצל על האווירה הרוחנית, עמס על עצמו שתי שיחות התעוררות נוספות בכל שבוע וקיים שיחות אישיות ארוכות עם האורחים והתלמידים. הוא אף טרח באופן אישי לדאוג לסידור מקומות ישיבה נוספים בהיכל הישיבה העמוס עבור כלל הבאים.

השפעה לדורות וקירוב רחוקים

תשומת לב מיוחדת הקדיש המשגיח לבוגרים שהגיעו מארצות מרכז-אירופה. הוא מסר להם "וועדים" מיוחדים שמהם הודפסו לימים חמשת חלקי סדרו "דעת תורה" ובהם השריש את יסודות האמונה של ישיבות ליטא. תלמידו הגר"ש וולבה זצ"ל תיאר בהקדמת ספרו "עלי שור" את הרושם הכביר של אותם ימים

לתרומה מהירה לחצו כאן

24
שעות
ביממה

מוקד החזקת התורה
02-54109333

בס"ד

רישום לזמן חורף תשפ"ז

הרישום לאברכים בני א"י וחו"ל, ולבחורים בני א"י מתקיים בימים אלו

אפשרויות הרשמה:

מילוי טופס

בין השעות 14:15-15:30
בחדר 14 בבניין המרכזי
(יש להגיע עם ת.ז./דרכון)

טופס רישום במייל

יש לפנות במייל: kollel@themir.org
או k026574474@gmail.com
ולקבל טופס ישירות במייל

בעמדות נדרים פלוס הנמצאות בישיבה

(יש להעביר תמונת פספורט וצילום
צבעוני של ת.ז./דרכון למשרד הישיבה
או במייל הרשום למעלה)

ישיבת **מיר**
YESHIVAS **MIR**
YERUSHALAYIM

ניתן להירשם עד

יום ראשון י"ז אלול תשפ"ו (30/8/2026)

טלפון לבירורים

02.5410999

שלושה 9 | בין השעות 10:30 - 15:00

• אין במילוי טופס הרשמה כל התחייבות לקבלה.
• בחורים הלומדים בישיבה ונישאים בשעתו"מ
ומעוניינים להמשיך ללמוד בכולל עליהם למלא
טופס רישום לכולל

בס"ד

Registration for the Winter Zman 2026-7

Registration for Avreichim and Bochurim
from Eretz Yisrael is now open.

To apply, either:

Send an email

to: kollel@themir.org

Main Building

Room 14 between 14:15-15:30
Please bring along TZ/Passport

Nedarim Plus

stands in the Yeshiva
(Israeli applicants only)

Registration Deadline:

Sunday, August 30 יום ראשון י"ז אלול

- Handing in an application form does not guarantee acceptance.
- Mir bochurim who are getting married and want to continue learning in the Mir Kollel, need to reapply by sending in a kollel application form.

For all enquiries call

02.6574474

02.5410938

Between 10:30 - 15:00

ישיבת מיר
YESHIVAS MIR
YERUSHALAYIM